

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/145

KARAR NO : 1981/437

ra ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın

13/a maddesinde öngörülen süre içinde iş

len suçlara ait davanın Askerî Yargı yeri

de görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Yakup Uzun ve arkadaşları

O L A Y : Öğrenci olmayan sanıklardan kimilerinin öncülüğüne, öğrenci olan kimi sanıklarında katılmalarıyla 60-80 kişilik bir grubun, 18.10.1978 günü öğle saatlerinde Kçiören Lisesi önünde izinsiz yürüyüş yaparak "Komünist müdür istifa, Başbuğ Türkeş, kati iktidar" diyerek sloganlar attıkları, böylece sanıkların 171 sayılı Yasa'ya aykırı davranış ve hükümetin manevi şahsiyetini küçük düşürme suçlarını işledikleri ileri sürülerek, Altındağ C.Savcılığı'nca, sanıkların eylemlerine uyan 171 sayılı Yasa'nın 18/1., 1932 sayılı Yasa'nın 9. ve Türk Ceza Yasası'nın 159/1. maddesine göre cezalandırılmaları istenile haklarında kamu davası açılmıştır.

1- Altındağ 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 29.12.1978 gününde, 1978/464-463 sayı ile; Ankarada ilinde sıkıyönetim ilân edildiği, sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına nede olan suçlardan bulunduğu, davaya bakmanın 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemesine ait olduğu,

2- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 14.10.1980 gününde, 1980/430-292 sayı ile; sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânından önce işlendiği, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının bulunmadığı, davanın bakmanın mahkemelerinin görevine girmediği,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şerif Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İhhan Dinç'in raporu dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.... /

Sanıklara atılı suçlar, 26.12.1978 günü Ankara ilinde ilân olunan sıkıyönetimden önceki üç ay içinde 18.10.1978 tarihinde işlenmiştir.

Dosyada bulunan 18.10.1978 günlü zabıt varakası ve kimi tanık beyanlarına göre sanıklardan öğrenci olmayan kişilerin devamlı surette okul çevresinde gelerek olay çıkarttıkları, öğrencileri okul idaresi ve hükümet aleyhine slogan atarak kışkırttıkları, olay gününde ay şekilde toplanarak üzerlerine atılı eylemi gerçekleştirdikleri anlaşılmaktadır. Bu ve benzer olayların birikimi ile ülkenin sıkıyönetim ortamına getirildiği bilindiğinden hatırlanarak 12.9.1980 günü ilân olunan sıkıyönetim gerekçesini, devletin varlığının fikri ve fiziki sınırlarıyla tehlikeye olduğu belirtildiğinden sanıklara atılı eylemleri sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olaylardan soyutlamaya olanak yoktur. Bu nedenle sanıklara atılı eylemler sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin görüldüğünden ve suç, sıkıyönetim ilânından önceki üç ay içinde işlendiğinden, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesindeki koşullar gerçekleşmiş olmakla, davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'ni görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 14.10.1980 gününde 1980/430-292 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 29.6.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

[Handwritten signature of Kenan Terzioğlu]

Üye

Fethi Özduvalı

[Handwritten signature of Fethi Özduvalı]

Üye

İsmail, Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

[Handwritten signature of Şeref Tolungüç]

Üye

Orhan Erdem

[Handwritten signature of Orhan Erdem]

Üye

Servet Tüzün

[Handwritten signature of Servet Tüzün]

Üye

Hasan Çelikkale

[Handwritten signature of Hasan Çelikkale]